

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра германської філології та перекладознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права
В.В. Третько

09 20 22

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Мистецтво перекладу текстів
Освітньо-професійна програма Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова
Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Ємець Олександр Васильович
Профайл викладача	http://transl.khnu.km.ua/2020/02/25/yemets-oleksandr-vasylovych/
E-mail викладача(ів)	yemetsov@ukr.net
Контактний телефон	+380 (97) 404 81 29
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6505
Навчальний рік	2021-2022
Консультації	Онлайн: кожний понеділок 16.00, заочники вівторок 17.00 (за домовленістю)

Загальна характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсова робота	Залік	Іспит
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота	Самостійна робота студента, в т.ч. ІРС			
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
денна	1	2	4	120	51	17	-	34	-	9	-	+	-
заочна	1	2	4	120	10	4	-	6	-	110	-	+	-

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна "Мистецтво перекладу текстів" є однією з провідних вибіркових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня "магістр" за спеціальністю 035 "Філологія" за спеціалізацією 035.041 "Германські мови та літератури (переклад включно)". Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми "Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова" дисципліна має забезпечити :

Компетентності: **ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність); **ФК 1.** Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах; **ФК 4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; **ФК 6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань; **ФК 8.** Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання: **ПРН 3.** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі; **ПРН 6.** Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин
Кафедра германської філології та перекладознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
міжнародних
відносин і права
_____ В.В. Третько

Підпис

_____ 20 _____

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна
Освітньо-професійна програма Мистецтво перекладу

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Ємець Олександр Васильович
Профайл викладача	http://transl.khnu.km.ua/2020/02/25/yemets-oleksandr-vasylovych/
E-mail викладача(ів)	yemetsov@ukr.net
Контактний телефон	+380 (97) 404 81 29
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6505
Навчальний рік	2021-2022
Консультації	Онлайн: кожний понеділок 16.00, заочники вівторок 17.00 (за домовленістю)

Загальна характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсова робота	Залік	Іспит
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота	Самостійна робота студента, в т.ч. ІРС			
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
денна	1	2	4	120	51	17	-	34	-	9	-	+	-
заочна	1	2	4	120	10	4	-	6	-	110	-	+	-

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна "**Мистецтво перекладу**" є однією з провідних вибіркових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня "магістр" за спеціальністю 035- "Філологія" за спеціалізацією 035 "Германські мови та літератури (переклад включно)". Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: здатність до пошуку, аналізу та опрацювання інформації з різних джерел; здатність до проведення зіставного аналізу вихідного та цільового текстів; навички проведення перекладознавчих досліджень; здатність вільно оперувати лінгвістичною, поетичною та перекладознавчою термінологією для вирішення професійних завдань; здатність вільно орієнтуватись у різних напрямках і школах поетичного і прозового перекладу; навички виконання римованого поетичного перекладу; навички використання інформаційних технологій у перекладі.

Програмні результати навчання : застосовувати сучасні методики зіставного аналізу вихідного та цільового текстів; характеризувати сучасні напрями і тенденції вітчизняних і зарубіжних перекладознавчих досліджень; вміти визначати основні риси творчості перекладача ; використовувати стилістичні прийоми перекладу художніх прозових та поетичних текстів та газетних статей; застосовувати прийом модуляції у перекладі поезії, реклами, передачі гри слів та іронії ; дотримуватись правил академічної доброчесності.

Пререквізити: Стилістика англійської мови; Лінгвістичний та літературознавчий аналіз тексту.

Кореквізити: Практика перекладу з англійської мови.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
			зміст	год.	література
1-2	Приєм модуляції у перекладі поезії і прози. Поняття модуляції та її види.	Приєм модуляції у перекладі. Стилїстичні прийоми перекладу. Переклад лімериків і аналізлексико-стилїстичних замін.	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз і переклад нових лімериків і сучасних поезій.	8	ОЛ-1, с. 24-28, ОЛ-4, с.310-319.
3	Видатні діячі українського поетичного перекладу. Творчість М.Лукаша,Г.Кочура та М.В.Стріхи.	Видатні діячі українського перекладу. Напрями поетичного перекладу у ХХ столїтті. Перекладацька діяльність М.В. Стріхи	Опрацювання лекційного матеріалу. Короткі доповіді з презентаціями.	6	ОЛ-1, с.37-45, ДЛ-2, с. 427-475.
4-5	Поняття англломовної байки. Історія жанру. Типологія.	Поняття англломовної байки. Композиція байки. Сильні позиції. Лексичні особливості та прийоми перекладу	Опрацювання лекційного матеріалу. Інтерпретація і переклад байок. Д. Тербера.		ОЛ-2, с.56-66.
6-7	Іронія як прийом. Види іронії. Іронія у перекладі.	Іронія як прийом стилїстики і прагматики. Експліцитна та імплїцитна іронія. Прийоми перекладу іронїчних висловлювань.	Опрацювання лекційного матеріалу. Переклад іронїчних віршів і жартів. Переклад іронії.		ОЛ -4, с. 28-33, 64-70,
8	Сучасне коротке англломовне оповідання.	Сучасне коротке англломовне оповідання. Жанрові та стилїстичні риси. Композиція творів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз тематики і структури.		ОЛ-5, с. 73-79. ДЛ-3, с.24-28.
9-11	Flashfiction як жанр короткого	Flashfiction як жанр короткого оповідання. Структурні особливості. Тропи у перекладі. Засоби поетичності	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз і переклад текстів flashfiction оповідання Д.Галефа, Д. Еггерса		ОЛ-1, с. 24-28, ОЛ-4, с.310-319.
12-14	Інтертекстуальність у перекладі. Алюзії та цитати. Класифікація.	Прийоми перекладу алюзій у прозі Інтертекстуальність у перекладі і поезії. Теорія Р.Леппїгалме. Імплїцитні алюзії та прийоми їх перекладу. Цитати без атрибуції.	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз та переклад алюзу байках, поезії у творах Л.Сїмпсона, Д.Томаса.		ОЛ-3, с. 151-156,
15-16	Інтерсемїотичний переклад Поняття екфрази у лїнгвістиці і перекладі.	Інтерсемїотичний переклад. Категорія інтерсемїотичності. Теорії П.Торопа, Т. Бовсуновскої. Стратегії перекладу екфрази у романах Д.Брауна.	-		ОЛ-4, ДЛ -1, с.109-114
17	Підсумкова контрольна робота				

Полїтика дисциплїни.

Органїзація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка.

Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Здобувачі вищої освіти при вивченні дисциплїни

можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватись як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання лабораторних робіт та пов'язаних із ними, власних завдань магістерської роботи.

Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагиату здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати лабораторну роботу згідно із його варіантом.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за семестр, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до іспиту; знання теоретичного матеріалу з теми (у вигляді тестування); вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно здійснити переклад з української мови на англійську і навпаки.

При цьому використовуються методи поточного контролю: усне опитування перед допуском до іспиту; тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми; презентація індивідуальних завдань. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням (або у вигляді тестового контролю).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Семестр	Аудиторна робота			Самостійна робота	Підсумковий контроль	
	Практичні заняття	Тестовий контроль	Підсумкова контрольна робота		Залік Залікова оцінка (за рейтингом)	Іспит
1	0,4	0,2	0,2			0,2

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Семестр	Аудиторна робота			Самостійна робота	Підсумковий контроль	
	Практичні заняття	Тестовий контроль	Підсумкова контрольна робота		Залік Залікова оцінка (за рейтингом)	Іспит
1	0,4	0,2	0,2			0,2

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Stylistic devices of translation. Translation of metaphors. Peter Newmark on metaphor translation.
2. The translation device of modulation and its varieties.
3. The contemporary Ukrainian translators. Maksym Strikha, his style in translation and the authors.
4. The outstanding Ukrainian translators of the XXth century. Mykola Lukash. Grygoriy Kochur.
5. The English prose fables. Style, plot. James Thurber and his fables in translation.
6. The contemporary prose fables. Jim Garner and the device of political correctness.
7. Irony as a stylistic device. Irony in prose fables.
8. The techniques of translating irony in fiction. George Mikes.
9. Irony in poems and humorous epitaphs. The techniques of rendering antithesis in poems.
10. The contemporary short story. Strong positions and foregrounding.
11. Flash fiction as a genre of short stories, translation of fragments in strong positions.
12. Stylistic convergence, types and components. The strategies of translating stylistic convergences.
13. Poeticalness of prose on the example of flash fiction.
14. Intertextuality. R. Leppihalme on the types of allusions and the techniques of translation. Translating explicit allusions and quotations.
15. The techniques of rendering allusions and quotations without attribution in translation. Biblical and celtic folklore allusions.
16. The category of intermediality. The notion of intersemiotic translation. P. Torop.
17. The techniques of intersemiotic translation in prose. Dan Brown's novel "Origin".
18. Ekphrasis in translation of poetry. W. Auden = M. Strikha.
19. New medical limericks in translation. The lexis and stylistic devices.
20. Terms in fiction. Functions, translation.

Зразок екзаменаційного білета

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра германської філології та перекладознавства

Дисципліна "МИСТЕЦТВО ПЕРЕКЛАДУ"

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035. 041 Германські мови та літератури (переклад включно)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 8

1. Conceptual metaphor. Types and forms of verbalization.

2. Metaphor in poetical texts, techniques of translation.

3. Read the proverbs, define the concept and its structure in these phrases, formulate the conceptual metaphor (one for all 4 proverbs) and the lexical and stylistic means of its verbalization.

Translate the proverbs.

- a. Man reigns, but woman rules.
- b. A man thinks he knows but a woman knows better.
- c. Men are born the slaves of women.
- d. Behind every great man there is a great woman.

4. Read a new limeric of the period of the pandemic, explain the meaning, the type of rhyme and translate. Characterize the necessary translation transformations.

There was an old lady of Gravesend
Who into melancholy refused to descend.
Many days of lockdown
Did not bring her down.
Her secret : a small canine friend.

(from Lockdown Limericks)

Затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладознавства

Зав. кафедри _____ проф. Бойко Ю.П.

Екзаменатор _____ проф. Ємець О.В.

Методичне забезпечення

1. Ємець О.В. Linguistic Text Analysis : Stylistic and Translation Aspects. Хмельницький Ж ХНУ, 2020. 86 с. (англ.)

Основна література

1. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства : навч. посібник. Вінниця : Нова Книга, 2020. 352 с.

2. Ємець О.В. Linguistic Text Analysis : Stylistic and Translation Aspects. Хмельницький :ХНУ, 2020. 86 с.

3. Jakobson R. On Linguistic Aspects of Translation // Steps to Translation : Translation Studies Reader. К. : Видав. дім Дмитра Бураго. 2015. С. 151-156.

4. Енциклопедія перекладознавства: у 4-х тт. Т.2. / за заг. ред. О.А.Кальниченка та Л.М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга. 2020. 276 с.

5. Некряч Т.С., Чала Ю.П. Через терни до зірок : труднощі перекладу художніх творів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. 200 с.

Додаткова література

1. Бовсунівська Т.В. Екфразис та інтермедіальність // Літературознавчі студії. Вип 39. 2013. С.109-115.

2. Стріха М.В. Український переклад і перекладачі : між літературою і націєтворенням. К. : Дух і Літера. 2020. 520с.

3. Ємець О.В. Роль стилістичного аналізу у перекладі поетичної прози // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. Вип. 21, том 2. 2021. С. 24-29.

4. Харитонов І.К. Зіставні переклади поезій. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан. 2012. 416 с.

Інформаційні ресурси

Електронний університет:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни, в тому числі тестові завдання для поточного та семестрового контролю знань).
2. Електронна бібліотека університету.

Викладач: кандидат філологічних наук, професор Ємець О.В.

Викладач

_____ Підпис Ініціали, прізвище

Гарант ОП

_____ Підпис Ініціали, прізвище

Зав. кафедри

_____ Підпис Ініціали, прізвище